

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA: VII. RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2016. / 2017.

UTORAK, 7. ožujka 2017.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadacima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1

1. Koja se od navedenih tvrdnji **ne povezuje** uz Jean-Jacquesa Rousseaua?

- A. Smatrao je da je čovjek po prirodi dobar, ali ga društvo čini zlim.
- B. Smatrao je da svi ljudi trebaju biti jednaki pred zakonom.
- C. Smatrao je da se ljudi trebaju vratiti prirodi i kulturi srca.
- D. Smatrao je da je praznovjereje prema vjeri isto što i astrologija prema astronomiji.

1

2. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor.

„Sličan je ton pokazivao također manifest što ga je 11. svibnja u petrogradskim novinama objelodanio ruski car Nikola I. (...) Ustanak se prikazuje kao član opće europske revolucije. Usred ovih nesretnih događaja obratio se mladi austrijski car nama, želeći da Našim posredovanjem bude osigurano djelovanje protiv zajedničkog neprijatelja“.

Čija je vojska „zajednički neprijatelj“ spomenut u povijesnome izvoru?

- A. bana Jelačića
- B. Lajosa Kossutha
- C. Napoleona Bonapartea
- D. generala Windischgrätza

1

3. Pozorno pogledajte prikazani povijesni zemljovid.

Teritorij koje je države presijecao Ilirske pokrajine na tri dijela?

- A. Osmanskoga Carstva
- B. Dubrovačke Republike
- C. Habsburške Monarhije
- D. Mletačke Republike

1	
---	--

 4. Koje je godine prestala mletačka vlast u Dalmaciji?

- A. 1789. godine
- B. 1797. godine
- C. 1805. godine
- D. 1815. godine

1	
---	--

 5. Pozorno pročitajte povijesni izvor iz 1843. godine.

„Nama vlada jedan mrtvi jezik, (...), i tri živa: mađarski, njemački i (...). Ovi živi jezici nam prijete, a mrtvi nas drži za vrat.“

Koji je prema povijesnome izvoru treći živi jezik koji je prijeto Hrvatima?

- A. talijanski jezik
- B. francuski jezik
- C. latinski jezik
- D. srpski jezik

1	
---	--

 6. Kako se nazivao organizirani skup članova Narodne stranke na kojem su donijeta Zahtijevanja naroda?

- A. Bansko vijeće
- B. velika narodna skupština
- C. Hrvatski zastupnički sabor
- D. veliki narodni zbor

1	
---	--

 7. Kojoj je instituciji vlasti ban Jelačić objavio rat 1848. godine?

- A. ugarskom saboru
- B. austrijskom saboru
- C. ugarskoj vladi
- D. austrijskoj vladi

1

8. Koja se od navedenih ideja **ne povezuje** uz političku ideju liberalizma u 19. stoljeću?

- A. liberali su smatrali kako je ustavna parlamentarna monarhija najbolji oblik vlasti
- B. liberali su tražili ukidanje dječjeg rada
- C. liberali su tražili slobodu okupljanja
- D. liberali su tražili da radnici postanu vlasnici tvornica u kojima rade

1

9. Koji od navedenih vladara **nije morao** odstupiti s vlasti?

- A. Ferdinand I. Habsburški
- B. Karlo X.
- C. Josip II.
- D. Napoleon I. Bonaparte

1

10. Koja je bitka iz hrvatske povijesti dio naslova prve kazališne predstave na hrvatskome jeziku, *Juran i Sofija*?

- A. bitka kod Sigeta
- B. bitka na Krbavskom polju
- C. bitka kod Siska
- D. bitka na Mohačkom polju

1

11. Pozorno pogledajte prikazani slikovni prilog.

Na koje se žrtve iz hrvatske povijesti odnosi prikazani slikovni prilog?

- A. poginule vojnike iz vojne kampanje bana Jelačića u Ugarskoj
- B. poginule pristaše Narodne stranke u sukobu s vojskom
- C. poginule pristaše Hrvatsko-ugarske stranke u sukobu s vojskom
- D. poginule vojnike iz vojne kampanje maršala Marmonta u Dalmaciji

1	
---	--

12. Koji od navedenih pisaca **ne pripada** umjetničkom razdoblju romantizma?

- A. Petar Preradović
- B. Stanko Vraz
- C. Ivan Kukuljević Sakcinski
- D. Baltazar Adam Krčelić

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz lijevog stupca na odgovarajuću crtu ispred broja u desnom stupcu. Tri su crte viška.

3	
---	--

13. Povežite osobu s odgovarajućim nazivom.

	___ 1. ban pučanin
A. Fridrik II. Veliki	___ 2. kralj građanin
B. Auguste Marmont	___ 3. vojvoda od Dubrovnika
C. Luj Filip	___ 4. željezni kancelar
	___ 5. kancelar Europe
	___ 6. prvi sluga države

3	
---	--

14. Povežite osobe iz hrvatske povijesti s odgovarajućom ulogom u povijesti.

	___ 1. autor prvoga hrvatskog političkog programa
A. Ljudevit Gaj	___ 2. autor prve hrvatske opere
B. Vatroslav Lisinski	___ 3. autor „Oživjele Hrvatske“
C. Ivan Kukuljević Sakcinski	___ 4. autor prve hrvatske moderne drame
	___ 5. autor prvih novina na hrvatskome jeziku
	___ 6. autor „Kratke osnove horvatsko-slavenskoga pravopisanja“

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

1

15. Pozorno pročitatajte prikazani povijesni izvor.

Oko godine 1770. počela se po Hrvatskoj širiti pogubna raskoš, koja je prelazila snage; naročito se u (...), gdje bijaše sjedište Kraljevskog vijeća, moglo vidjeti sjajnih kočija najnovije vrste, srebrnog stolnog suđa i francuskih kuhara. Ekscelencije, magnifici i gospođe naručivali su skupe pomodne predmete iz Beča, održavali su veoma ukočene društvene zabave.

Koji je hrvatski grad opisan u prikazanom povijesnom izvoru?

1

16. Pozorno pogledajte prikazani povijesni zemljovid.

Kojim je brojem na povijesnome zemljovidu označen teritorij kojeg su 1819. godine Sjedinjene Američke Države kupile od Španjolske?

1

17. Pozorno pogledajte prikazani povijesni zemljovid.

Koja je bitka iz napoleonskih ratova prikazana na povijesnome zemljovidu?

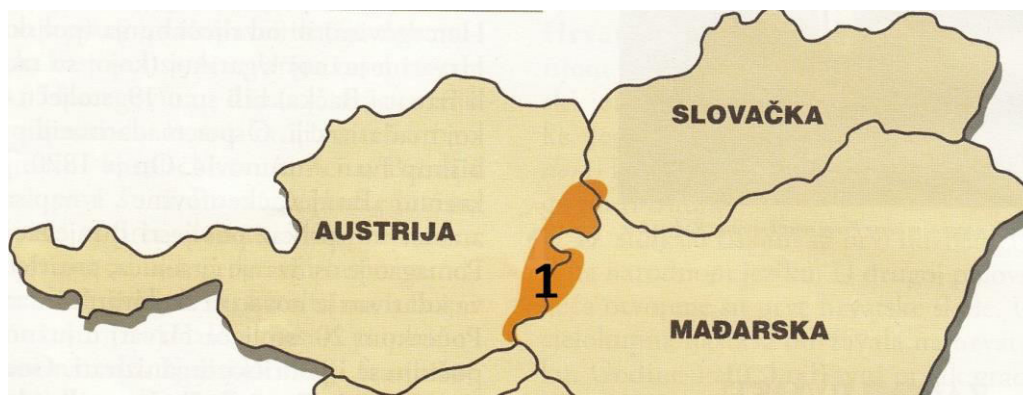
1 **18.** U kojem je gradu 1861. godine bilo sjedište Istarskog sabora?

1 **19.** Kako se zove kompozitor koji je svoju Simfoniju br. 3 prvotno posvetio Napoleonu Bonaparteu?

1 **20.** Na kojem su jeziku uz hrvatski izlazile novine Kraglski Dalmatin?

1 **21.** Tko je trebao imati vrhovnu vlast u Velikoj Iliriji, zamišljenoj zemlji grofa Janka Draškovića? (titula)

1 **22.** Pozorno pogledajte prikazani povijesni zemljovid.

Kako se naziva hrvatska manjina na području obilježenom brojem 1 na povijesnome zemljovidu?

1	
23. Kako su se nazivali pripadnici tajnog udruženja u Italiji koji su se u 19. stoljeću borili protiv apsolutizma i tuđinske vladavine?
-

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu u lijevom stupcu ispred navoda.

2	
24. Kronološki poredajte navedene događaje iz povijesti gospodarskih i znanstvenih otkrića.

_____ pokrenuta prva željeznička pruga na svijetu
_____ otkrivene X-zrake
_____ Karl Benz konstruirao motor s unutarnjim izgaranjem
_____ konstruiran parobrod Clermont

2	
25. Kronološki poredajte navedene događaje iz povijesti Velike Britanije.

_____ smrt kraljice Viktorije
_____ prva velika međunarodna gospodarska izložba u Londonu
_____ sudjelovanje britanskog premijera na Bečkom kongresu
_____ čartisti donijeli Narodnu povelju

2	
26. Kronološki poredajte navedene događaje iz kulturne povijesti u Hrvatskoj u 18. i 19. stoljeću.

_____ početak rada Kraljevske akademije u Zagrebu
_____ prestanak izlaženja novina Kragliski Dalmatin
_____ osnovana Matica ilirska
_____ izvedena prva hrvatska opera

Zaokružite slovo ispred točnoga kronološkog slijeda navedenih događaja.

1	
----------	--

27. Kronološki poredajte početke vladanja vladara iz 19. stoljeća.

- A. Vilim I. je postao njemački car → Mahmud II. je postao sultan → Franjo Josip I. je postao habsburški car → Viktor Emanuel II. je postao kralj Italije
- B. Viktor Emanuel II. je postao kralj Italije → Vilim I. je postao njemački car → Franjo Josip I. je postao habsburški car → Mahmud II. je postao sultan
- C. Mahmud II. je postao sultan → Franjo Josip I. je postao habsburški car → Viktor Emanuel II. je postao kralj Italije → Vilim I. je postao njemački car
- D. Mahmud II. je postao sultan → Vilim I. je postao njemački car → Franjo Josip I. je postao habsburški car → Viktor Emanuel II. je postao kralj Italije

1	
----------	--

28. Kronološki poredajte događaje iz razdoblja hrvatskoga narodnog preporoda.

- A. objavljena pjesma „Horvatska domovina“ → hrvatski jezik postao službeni u Hrvatskoj → Ilirska stranka preimenovana u Narodnu stranku → počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska
- B. objavljena pjesma „Horvatska domovina“ → Ilirska stranka preimenovana u Narodnu stranku → počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska → hrvatski jezik postao službeni u Hrvatskoj
- C. Ilirska stranka preimenovana u Narodnu stranku → hrvatski jezik postao službeni u Hrvatskoj → objavljena pjesma „Horvatska domovina“ → počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska
- D. počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska → objavljena pjesma „Horvatska domovina“ → Ilirska stranka preimenovana u Narodnu stranku → hrvatski jezik postao službeni u Hrvatskoj

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnoga izvora.

29. Pozorno pogledajte prikazani slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

1 A. Kako se zvaao vladar koji je na prikazanoj karikaturi iznesen iz zapaljenoga grada?

1 B. Kako se naziva osoba koja iznosi vladara iz zapaljenoga grada? (ime i prezime)

1 C. Kako se naziva dinastija kojoj pripada osoba koju se iznosi iz zapaljenoga grada?

30. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

10. kolovoz

Danas smo napustili Kanal. Sada smo krenuli na put u nepoznatom smjeru kojeg nam je namijenila sudbina. Tako je, u manje od šest tjedana, car abdicirao s trona i stavio svoju sudbinu u ruke Engleza, kojima se sada žuri potjerati ga na oskudnu stijenu usred oceana.

23.-24. listopad

Svi smo se okupili oko cara koji je sa gnjevom rekapitulirao činjenice: Čime smo zaslužili ovakav tretman?, uzviknuo je. Ovo je smrtna muka. Na nepravdu i nasilje sad su još dodali i produženo mučenje. Ako sam im toliko mrzak, zašto me se nisu odmah riješili?

1	
---	--

A. Koji je europski car opisan u povijesnome izvoru?

1	
---	--

B. Na koju se godinu odnosi prikazani povijesni izvor?

1	
---	--

C. Na koje odredište „usred oceana“ putuje protjerani car?

31. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

30.11.1836.

Naši prijatelji iz sjemeništa pišu nam češće, a i ja i sestra s njima, ali (...); hrvatski nam se ne da. Neka se nazivaju kako im volja, ja se svim tim neću baviti. Meni su Schiller, Goethe i ostali miliji nego sve Ilirstvo, a već mi se neće slovnice učiti da budem Hrvaticom.

8.4.1848.

Strah obilazi nas građane (...), jer prijete seljaci, da će na varoš jurišem radi kojekavih preinačenja u zakonima; naime plemići, koji se brane plaćati danak nametnut im kod državnog sabora u Mađarskoj, ponukani od mnogih mađarona, krive za to Ilirce.

20.4.1848.

*Jučer dođe barun Jelačić, ban naš, u Karlovac. U hićenju, s kojim bijaše primljen, ne bijaše kraja. Neprestani „Živio!“ pratio ga je kuda god se pokaza, i narod se rivao gomilama oko njega. (...)
Jednom riječi: Ovakove svečanosti ne imaše Karlovac u uspomeni ni kod najstarijih ljudi koji sada žive.*

1	
---	--

A. Tko je autorica prikazanoga povijesnog izvora? (ime i prezime)

1	
---	--

B. Kojim su jezikom u studenom 1836. godine pisale autorica dnevnika i njezina sestra?

1	
---	--

C. Kako se nazivala stranka kojoj su pripadali „mađaroni“ spomenuti u povijesnome izvoru?

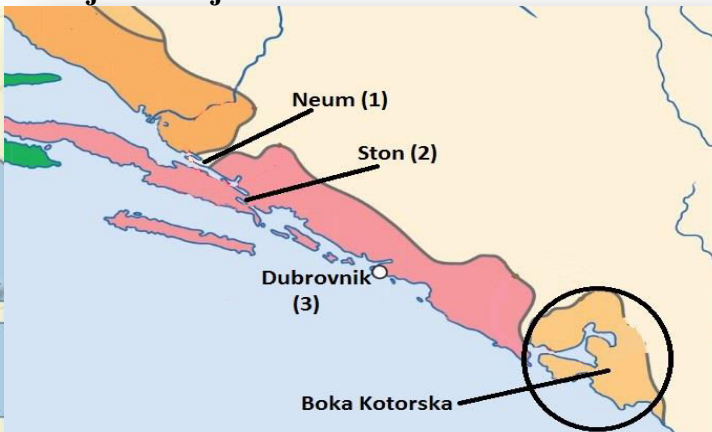
VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih zemljovida

32. Pozorno pogledajte prikazane povijesne zemljovide i odgovorite na postavljena pitanja.

Zemljovid broj 1

Zemljovid broj 2

1

A. Koje su se godine početkom 19. stoljeća sukobile flote prikazane na povijesnome zemljovidu broj 1?

1

B. Kojim je brojem na povijesnome zemljovidu broj 2 označena solana?

1

C. Vojska kojeg je carstva istjerana 1807. godine iz područja koje je zaokruženo na povijesnome zemljovidu broj 2?

33. Pirinejski poluotok početkom 19. stoljeća.

1 A. Koja je bitka iz napoleonskih ratova označena brojem 1 na povijesnome zemljovidu?

1 B. Kako se zvao član obitelji Bonaparte koji je bio vladar na području označenom brojem 2? (ime)

1 C. Kako se prezivao zapovjednik engleske mornarice koji se proslavio i poginuo u bitci označenoj brojem 1 na povijesnome zemljovidu?
